

Charakterystyka efektywnego zespołu

Cele:

- pokazanie obszarów funkcjonowania zespołu,
- diagnoza poziomu funkcjonowania zespołu, którego członkami są uczestnicy szkolenia, w odniesieniu do określonych obszarów.

Forma pracy: ćwiczenie grupowe.

Potrzebne materiały:

- arkusze kwestionariusza
- tablica papierowa,
- pisaki.

Czas trwania: 35 minut.

Przebieg aktywności

Rozdajemy uczestnikom kwestionariusz „Charakterystyka efektywnego zespołu” i prosimy, aby go wypełnili, odwołując się do swoich doświadczeń związanych z pracą zespołową; kiedy jest taka możliwość z pracą w programie MP.

Podajemy następującą instrukcję:

W kwestionariuszu należy określić, w jakim stopniu – w skali od 1 do 5 – podane zdania są prawdziwe w odniesieniu do zespołu, w którym pracujecie – bierzemy pod uwagę uczniów. Przy czym 1 odnosi się do twierdzenia zupełnie niepasującego do waszego zespołu, a 5 – do twierdzenia bardzo dobrze pasującego do waszego zespołu. Na wypełnienie kwestionariusza macie 15 minut.

Kiedy wszyscy skończą wypełniać kwestionariusz, rozdajemy klucz do kwestionariusza i prosimy o policzenie wyniku i zastanowienie się, co on znaczy.

Zaznaczamy, że na forum grupy nie będziemy dyskutować o indywidualnych wynikach, ale przyjrzymy się wynikom wspólnym, i rozdajemy kartki, na których uczestnicy wpisują nazwy dwóch kategorii, w których uzyskali wynik najwyższy, i dwóch, w których uzyskali wynik najniższy.

Zbieramy kartki. Wyniki zapisujemy na tablicy papierowej, poddajemy je dyskusji na forum grupy i podsumowujemy całość prac. W jaki sposób ten materiał mogą wykorzystać w pracy z uczniami?

Komentarz trenerski:

Dzięki odwołaniu się podczas wypełniania kwestionariusza do doświadczeń uczestników związanych z pracą zespołową w MP lub projektową otrzymujemy odpowiedź na pytanie „Jaki jest mój zespół?” (element diagnozy). Pozyskany w ten sposób materiał posłuży do pracy nad zespołem.

Kwestionariusz służy do opisu sposobu funkcjonowania zespołu w następujących aspektach: stopień uświadomienia celów stawianych przed zespołem, strategię służącą do osiągnięcia celów, polityka firmy wobec działań zespołu, sposób przewodzenia zespołowi, współpraca w zespole, elastyczność działania zespołu, kanały komunikacyjne w zespole, kultura zespołu, efekty działania.

Każdy z tych obszarów wpływa na efektywność zespołu, dlatego tak ważne jest, aby wskazać obszary słabszego funkcjonowania. Dopiero wówczas można się zastanawiać, jak usprawnić pracę zespołów.

Efektym wypełnienia kwestionariusza jest częstościowy rozkład najwyższych i najniższych wyników. Powinno z niego wynikać, w których obszarach uczestnicy szkolenia oceniają swoje zespoły jako dobrze funkcjonujące, a w których – jako działające słabiej. Profil ten będzie podstawą dyskusji o obszarach funkcjonowania zespołu i propozycjach działań korygujących.

KWESTIONARIUSZ „CHARAKTERYSTYKA EFEKTYWNEGO ZESPOŁU”

Proszę w skali od 1 do 5 określić, w jakim stopniu poniższe twierdzenia opisują zespół, w którym pracujesz.

- 1 – twierdzenie zupełnie nie pasuje do mojego zespołu
- 2 – twierdzenie w małym stopniu pasuje do mojego zespołu
- 3 – twierdzenie średnio pasuje do mojego zespołu
- 4 – twierdzenie dobrze pasuje do mojego zespołu
- 5 – twierdzenie bardzo dobrze pasuje do mojego zespołu

1.	Każdy członek zespołu potrafi opisać nasze wspólne cele	1 2 3 4 5
2.	Członkowie zespołu mają jasną wizję sposobów osiągnięcia wspólnych celów	1 2 3 4 5
3.	Wkład każdej osoby jest doceniany przez pozostałych członków zespołu	1 2 3 4 5
4.	Członkowie zespołu mają poczucie, że zespół potrafi zrealizować wyznaczone zadanie	1 2 3 4 5
5.	Członkowie zespołu znaleźli się w zespole po to, by osiągnąć wspólny cel	1 2 3 4 5
6.	Członkowie zespołu są gotowi podejmować się różnych funkcji w zależności od potrzeb	1 2 3 4 5
7.	Członkowie zespołu wyrażają swoje myśli szczerze i otwarcie	1 2 3 4 5
8.	Ludzie cieszą się z przynależności do naszego zespołu	1 2 3 4 5
9.	Zespół pracuje bardzo owocnie	1 2 3 4 5
10.	Misja i cele zespołu są jasne i oczywiste dla wszystkich jego członków	1 2 3 4 5
11.	Członkowie zespołu zgadzają się z metodami, które zespół wykorzystuje do osiągnięcia celów	1 2 3 4 5
12.	Członkowie zespołu biorą udział w świętowaniu wspólnych sukcesów	1 2 3 4 5
13.	Członkowie zespołu mają dostęp do potrzebnych im informacji i środków materialnych	1 2 3 4 5
14.	Członkowie zespołu są merytorycznie przygotowani do wykonywania powierzanych im zadań	1 2 3 4 5
15.	Członkowie zespołu czują się współodpowiedzialni za działanie zespołu	1 2 3 4 5
16.	Ciepło, wzajemne zrozumienie i akceptacja są ważnymi elementami pracy naszego zespołu	1 2 3 4 5

Kurs internetowy „Młodzi Przedsiębiorczy - jak prowadzić projekty uczniowskie”

17.	Członkowie zespołu wierzą, że osiągną sukces, i są zmotywowani do pracy	1 2 3 4 5
18.	Wyniki pracy zespołu mają dobrą jakość	1 2 3 4 5
19.	Cele, które sobie wyznaczaliśmy, są trudne do osiągnięcia	1 2 3 4 5
20.	Poszczególne role w zespole są zrozumiałe dla wszystkich jego członków	1 2 3 4 5
21.	Członkowie zespołu czują się doceniani przez firmę	1 2 3 4 5
22.	Wyraźnie widać w zespole wzajemny szacunek i chęć pomocy	1 2 3 4 5
23.	Osoby, które mają destruktywny wpływ na pracę zespołu, rezygnują z pracy w nim	1 2 3 4 5
24.	Członkowie zespołu biorą pod uwagę różnorodne pomysły i sposoby podejścia do wykonywanych zadań	1 2 3 4 5
25.	Członkowie zespołu słuchają uważnie zdania innych	1 2 3 4 5
26.	Mamy silne poczucie wspólnoty	1 2 3 4 5
27.	Decyzje są sprawnie podejmowane	1 2 3 4 5
28.	W naszych wypowiedziach często odwołujemy się do celów wyznaczonych zespołowi	1 2 3 4 5
29.	Zwracamy uwagę na to, czy nasze metody działania są adekwatne do zmieniających się warunków	1 2 3 4 5
30.	Członkowie zespołu mają możliwość ciągłego podnoszenia poziomu swoich kwalifikacji i umiejętności	1 2 3 4 5
31.	Różnice zdań i odmienne punkty widzenia są wysoko cenione	1 2 3 4 5
32.	Członkowie zespołu są gotowi przystosować się do zmieniających się okoliczności	1 2 3 4 5
33.	Członkowie zespołu czują się odpowiedzialni za jego rozwój	1 2 3 4 5
34.	Członkowie zespołu tak dobrze się znają, że często rozumieją się bez słów	1 2 3 4 5
35.	Zespół ma wiele własnych zwyczajów	1 2 3 4 5
36.	Procedury rozwiązywania problemów są znane wszystkim członkom zespołu	1 2 3 4 5

KLUCZ DO KWESTIONARIUSZA „CHARAKTERYSTYKA EFEKTYWNEGO ZESPOŁU”

Twierdzenia w kwestionariuszu dotyczą dziewięciu głównych wymiarów, które służą do scharakteryzowania efektywnego zespołu:

- 1, 10, 19, 28 – cele i misja,
- 2, 11, 20, 29 – strategia i sposoby osiągania celów,
- 3, 12, 21, 30 – polityka firmy,
- 4, 13, 22, 31 – lider i przywództwo,
- 5, 14, 23, 32 – współpraca,
- 6, 15, 24, 33 – elastyczność i sposoby myślenia,
- 7, 16, 25, 34 – komunikacja,
- 8, 17, 26, 35 – kultura zespołu,
- 9, 18, 27, 36 – sprawność i efektywność.

Źródło: ćwiczenie przygotowane na podstawie materiałów „M. Kossowska, I. Sołtysińska Budowanie zespołów, Wydawnictwo ABC a Wolters Kluwer business, wydanie II, Warszawa 2011”